

E-ISSN: 2602-3067

Türkiye İlahiyat Araştırmaları Dergisi

Türkiye Journal of Theological Studies

Tiad

YIL- YEAR: 2025

Cilt-Volume : 9 Sayı- Issue : 3

Temmuz- Ağustos- Eylül / July- August- September

İSTANBUL/ TÜRKİYE

Since 2017 –9 th Years

Türkiye İlahiyat Araştırmaları Dergisi

Türkiye Journal of Theological Studies

Tiad: Cilt/Volume: 9 Sayı/ Issue: 3

Temmuz-Ağustos-Eylül / July-August-September 2025

ISSN: 2602-3067

Yayıncı / Publisher

Yasemin ÖZCAN publisher@turkiyeilahiyat.com

Türkiye İlahiyat Araştırmaları Dergisi & Türkiye Journal of Theological Studies

Publisher Web Page: www.turkiyeilahiyat.com

Journal Web Page: www.dergipark.org.tr/tiad

Address: Yeşilpınar Mah. Rüzgârlı Sok. No:8/10 Eyüp Sultan / İstanbul – TURKIYE

Yazı İşleri Müdürü/Managing Editor

Prof. Dr. Mustafa YİĞİTOĞLU itobiad@itobiad.com

mustafayigitoglu@ibu.edu.tr

 0000-0001-6308-1475

Bolu Abant İzzet Baysal University, Faculty of Theology, Bolu-TURKIYE

Baş Editör/ Editor in Chief [Vol-Iss.9/1]

Assoc. Prof. Dr. Şükrü MADEN-sukrumaden@karabuk.edu.tr

 0000-0002-7165-6299

Karabuk University, Faculty of Theology, Karabuk- TURKIYE

Editör Yardımcısı/Editorial Assistant

Assist. Prof. Dr. Merve YİĞİTOĞLU-

merve.yigitoglu@ibu.edu.tr

 0009-0006-7833-7131

Bolu Abant İzzet Baysal University, Faculty of Theology, Bolu-TURKIYE

Editör Yardımcısı/Editorial Assistant

Assoc. Prof. Dr. Ali YILDIRIM – oklubali@hotmail.com

 0000-0003-1687-993X

Tokat Gaziosmanpaşa University, Faculty of Theology, Tokat-TURKEY

Veri Girişi/Data Entry

Prof. Dr. Mustafa YİĞİTOĞLU

mustafayigitoglu@ibu.edu.tr

 0000-0001-6308-1475

Bolu Abant İzzet Baysal University, Faculty of Theology, Bolu-TURKIYE

E-Yayın/Electronic Publication

28.03.2025

<https://dergipark.org.tr/en/pub/tiad>

www.turkiyeilahiyat.com

Yönetim Yer /Executive Office

Address: Yeşilpınar Mah. Rüzgârlı Sok. No:8/10 Eyüp Sultan / İstanbul – TURKIYE

Dizinlenme Bilgileri / Abstracting And Indexing Services

[Tiad] Tubitak-Ulakbim **TR Dizin**, EBSCO, **ErihPlus**, Index Islamicus,. **For detailed information, please click here:** <https://dergipark.org.tr/en/pub/tiad/indexes>

Alan Editörleri/Section Editors

Temel İslam Bilimleri Editörleri / Basic Islamic Sciences Editors

Assoc. Prof. Dr. Şükrü MADEN-sukrumaden@karabuk.edu.tr

 0000-0002-7165-6299

Karabuk University, Faculty of Theology, Karabuk- TURKIYE

Assist.Prof. Dr. Merve YİĞİTOĞLU-merve.yigitoglu@ibu.edu.tr

 0009-0006-7833-7131

Bolu Abant İzzet Baysal University, Faculty of Theology, Bolu-TURKIYE

Dr. Khoirul UMAM- khoirulumam@unida.gontor.ac.id

University Darussalam Gontor (unida),

 0000-0002-5530-8884

Indonesia

Assist. Prof. Dr. Muhammed SIDDIK-

muhammedsiddik@karabuk.edu.tr

 0000-0001-6773-3303

Karabuk University, Faculty of Theology Karabuk- TURKIYE

Assist. Prof. Dr. Mohamed Amine HOCINI-

mhocini@qu.edu.qa

 0000-0002-7822-7622

Qatar University, College of Sharia and Islamic Studies- QATAR

Dr. Öğretim Görevlisi Şeyda ATMACA-

merve_seydanur@hotmail.com

 0000-0001-9152-8967

Çukurova University, Faculty of Theology Adana- TURKIYE

Prof. Dr. Recep ÖNAL- recep.onal@giresun.edu.tr

 0000-0002-2571-9949

Giresun University, Islamic Sciences Faculty Giresun- TURKIYE

İngilizce Dil Editörü / English Language Editor

Prof. Dr. Saim KAYADİBİ- saim.kayabidi@marmara.edu.tr

 0000-0002-4753-4216

Marmara University. Institute of Islamic Economics And Finance Faculty of Business Administration, Istanbul- TURKIYE

Assoc. Prof. Dr. Fatma DEMİRAY AKBULUT-

demiray_f@ibu.edu.tr

 0000-0003-0689-8483

Bolu Abant İzzet Baysal University, School of Foreign Languages, Bolu- TURKIYE

Dr. Samet YÜCE- sametyuce01@hotmail.com

 0000-0002-9975-4739

Independent Researcher, Sakarya-TURKIYE

Felsefe ve Dini Araştırmalar Editörleri / Philosophy and Religious Studies Editors

Prof. Dr. Erhan TECİM – erhantecim@gmail.com

 0000-0001-6578-5150

Selcuk University, Sociology, Konya- TURKIYE

Assoc. Prof. Dr. Ali YILDIRIM – oklubali@hotmail.com

 0000-0003-1687-993X

Tokat Gaziosmanpasa University, Faculty of Theology, Tokat- TURKEY

Prof. Dr. Mustafa YİĞİTOĞLU mustafayigitoglu@ibu.edu.tr

 0000-0001-6308-1475

Bolu Abant İzzet Baysal University, Faculty of Theology, Bolu- TURKIYE

Doç. Dr. Mehmet HABERLİ mehmet.haberli@bilecik.edu.tr

 0000-0001-9942-6527

Bilecik Şeyh Edebali University, Faculty of Theology, Bilecik- TURKIYE

İslam Tarihi ve Sanatları Editörleri / Islamic History and Arts Editors

Assist. Prof. Dr. Mahmut Sami KANBAŞ-

sami.kanbas@marmara.edu.tr

 0000-0001-6970-3669

Marmara University, Faculty of Theology, İstanbul- TURKIYE

Assist. Prof. Dr. Huzeyfe ALKAN- huzeyfe.alkan@deu.edu.tr

 0000-0002-8278-937X

Dokuz Eylül University, Faculty of Theology, İzmir- TURKIYE

Fransızca Dil Editörü / French Language Editor

Assist. Prof. Dr. Zeynep BÜYÜKSARAC-

zeynepbuyuksarac@ibu.edu.tr

 0000-0001-7683-0965

Bolu Abant İzzet Baysal University, School of Foreign Languages, Bolu- TURKIYE

Rusça Dil Editörü / Russian Language Editor

Dr. Gulzira ZHAXYGULOVA- gulzirazhaxy@gmail.com

 0000-0002-3797-6803

Kazakhstan

Almanca Dil Editörü / German Language Editor

Assist. Prof. Dr. Muhammet Ali CAN

muhammetalican@gmail.com

 0000-0001-8781-0812

Çanakkale Onsekiz Mart University, Theology Faculty, Çanakkale- TURKIYE

Arapça Dil Editörü / Arabic Language Editor

Assist. Prof. Dr. Muhammed SIDDIK-

muhammedsiddik@karabuk.edu.tr

 0000-0001-6773-3303

Karabuk University, Faculty of Islamic Sciences, Karabuk-TURKIYE

Yayın Kurulu / Editorial Board

Prof. Dr. Saim KAYADİBİ- saim.kayabidi@marmara.edu.tr

 0000-0002-4753-4216

Marmara University. Institute of Islamic Economics And Finance Faculty of Business Administration, Istanbul-TURKIYE

Assoc. Prof. Dr. Şükrü MADEN –

sukrumaden@karabuk.edu.tr

 0000-0002-7165-6299

Karabuk University, Faculty of Theology, Karabuk- TURKIYE

Prof. Dr. Norma Md SAAD -norma@iiu.edu.my

International Islamic University Malaysia, Kulliyah of Economics and Management Sciences

 0000-0002-2455-904X

Islamic Economy

Kuala Lumpur / MALASIA

Dr. Nagmi AİMER-najmimuftah@gmail.com

 0000-0003-1739-2509

Higher Institute of Marine Sciences Techniques, Sabratha LIBYA

Assist. Prof. Dr. Merve YİĞİTOĞLU-

merve.yigitoglu@ibu.edu.tr

 0009-0006-7833-7131

Presidency of Religious Affairs- Bolu- TURKIYE

Assoc. Prof. Dr. Ali YILDIRIM – oklubali@hotmail.com

 0000-0003-1687-993X

Tokat Gaziosmanpasa University, Faculty of Theology, Tokat-TURKIYE

Prof. Dr. Erhan TECİM – erhantecim@gmail.com

 0000-0001-6578-5150

Selcuk University, Sociology Konya-TURKIYE

Assoc. Prof. Dr. Uktambek SULTONOV– usultonov@mail.ru

 0000-0002-7746-7990

Al-Beruni Institute of Oriental Studies, Academy of Sciences Of Uzbekistan- UZBEKISTAN

Dr. Mohamed Amine Hocini- mhocini@qu.edu.qa

 0000-0002-7822-7622

Qatar University- QATAR

Prof. Dr. Bellil ABDELKARİM- bellil-abdelkarim@univ-eltarf.dz

 0000-0002-9864-1812

Chadli Bendjedid-El-Tarf University -ALGERIA

Hakem Kurulu / Referee Board

Türkiye İlahiyat Araştırmaları Dergisi [Tiad], en az iki hakemin görev aldığı çift taraflı kör hakemlik sistemi kullanmaktadır. Hakem isimleri gizli tutulmakta ve yayımlanmamaktadır. / **Bu konuda genel bilgi için** <https://dergipark.org.tr/en/pub/tiad> **Turkey Journal of Theological Studies [Tiad]** uses double-blind review fulfilled by at least two reviewers. Referee names are kept strictly confidential. **For detailed information, please click here:** <https://dergipark.org.tr/en/pub/tiad>

Telif Hakları/Copyrights

Dergide yayınlanan çalışmalarının telif hakları yazarlara aittir ve çalışmaları Creative Commons Attribution-NonCommercial 4.0 International ([CC BY-NC 4.0](https://creativecommons.org/licenses/by-nc/4.0/)) kapsamında lisanslanmıştır.

Authors own the copyright to their work published in the journal and their work is licensed under Creative Commons Attribution-NonCommercial 4.0 International ([CC BY-NC 4.0](https://creativecommons.org/licenses/by-nc/4.0/))

İçindekiler/Contents

I-Vii | Jenerik / Generic

Araştırma Makaleleri / Research Articles

794-817	Cafer Genç İlk Dönem Kelam-Felsefe İlişkisinde İman Akıl ve İrade Faith Reason and Will in the Early Kalam-Philosophy Relationship
818-843	İslam Helal معالم نظرية الواقعية في تطبيق الشريعة الإسلامية لدى عبد الرزاق السنهوري Abdürrezzak es-Senhûrî'nin İslam Hukukunun Uygulanmasındaki Gerçeklik Teorisine Dair Temel İlkeleri Key Features of Abd al-Razzaq al-Sanhuri's Realist Theory in the Application of Islamic Law
844-859	Şeyma Gülsüm Önder Arap Belâgatinde Takyîdî Mürekkebin Haber Nispeti Taşıma Problemi The Problem of Al-Murakkab At-Takyîdî in Relation to An-Nisba Al-Khabariyya in Arabic Rhetoric
860-878	Nurullah Oruç İşaret Zamirlerinin İlgi Zamiri Olarak Kullanımı: Küfe ve Basra Ekolü Perspektifinden Bir İnceleme The Use of Demonstrative Pronouns as Relative Pronouns: An Examination from the Perspective of Kufa and Basra School
879-898	Murat Bahar Buhârî'nin Fezâilü'l-Kur'ân Bölümünün Kur'ân Tarihi Açısından İncelenmesi An Analysis of al-Bukhârî's Chapter of Fezâil al-Qur'ân in terms of the History of the Qur'ân
899-927	Sema Dinç 1982-1987 Yıllarında Yayınlanan Mızrap Dergisi Muhteviyatındaki Dinî Mûsikî Yazılarının İncelenmesi Analysis of Religious Music Articles in the Contents of Mızrap Magazine Published Between 1982-1987

928-950	Veli Tatar İbn Hacer'in "Fethu'l-Bârî" Eserinde Şâfiîlerin Amel Etmediği Hadisleri Yorumlama Metodu (Abdest ve Gusûl Bölümleri Örneği) The Method of Interpreting the Hadiths Not Acted Upon by the Shâfiî's in Ibn Hajar's Work "Fethu'l-Bârî" (Example of the Chapters on Abdest and Gusûl)
951-972	Nisa Gecekuşu Demirbaş & Esra Çelik İbn Kuteybe'nin Mu'tezile Eleştirisi Bağlamında Kader Anlayışı Ibn Qutayba's Understanding of Destiny in the Context of Criticism of Mu'tazila
973-989	Döne Arslan Kırgız Türkçesinde Ramazan ve Oruçla İlgili Dil ve Kültür Unsurları Linguistic and Cultural Elements Related to Ramadan and Fasting in Kyrgyz Language
990-1005	Elif Özel İbn Sînâ'da Seçmeli Kıyaslar Exceptional Syllogisms in Ibn Sina
1006-1030	Meryem Karataş Kadınların Dinî Konulara Yaklaşımında Din Eğitiminin Belirleyiciliği The Determinacy of Religious Education in Women's Approach to Religious Issues
1031-1053	Meryem Şahin Tevekkül Kavramının Pozitif Psikolojik Açıdan Değerlendirilmesi An Evaluation of the Concept of Tawakkul from a Positive Psychological Perspective
1054-1076	Rukiye Oguzay Takvâ Mescidiyle İlgili Hadis Rivayetlerinin İlgili Âyet Bağlamında Tahlili Analysis of Hadith Narrations Regarding the Taqwa Mosque in the Context of the Relevant Verse
1077-1101	Idris Polat Ebû Abdullah el-Büstî'nin Makam Anlayışı Abû 'Abdullah al-Bustî's Understanding of the Maqams
1102-1120	Buşra Arslan Meçin İşrâkî Siyaset Felsefesine Göre Âlemin Hükümdarı: Teosof According to Ishrâqî Political Philosophy the Ruler of the World: Theosoph

1121-1141	Adnan Güvel & Mehmet Yılmaz Leylâ ile Mecnûn Hikayesinin Gerçeklik ve Edebi Kurgu Bağlamında Değerlendirilmesi An Evaluation of the Laylâ and Majnûn Narrative in the Context of Historical Reality and Literary Fiction
1142-1164	Ahmet Ateşyürek Sicistan'da Hâricîliğin Yükselişi ve Düşüşü: Kabile ve Mezhep Bağlamında Bir Tahlil The Rise and Fall of Khârijism in Sijistan: A Tribal and Sectarian Analysis
1165-1189	Tuba Öztürk Sünen Şârihi Mahmut Hattâb es-Sübki'nin Hayatı ve İlmî Çalışmaları The Life and Scientific Works of Mahmut Hattab es-Subki, the Commentator of Sunnah
1190-1213	Mahfuz Geylani Kur'ân'da Müselles Kelimeler (Ru'aynî'nin Tuhfetu'l-Akrân Örneği) Muselles Words in the Qur'an (The Example of Ru'ayni's Tuhfet al-Akrân)
1214-1239	Fethi Yıldırım Hız. Peygamber Döneminde Savaş Esirlerine Yapılan Uygulamalar Treatment of Prisoners of War During the Time of the Prophet Muhammad
1240-1268	Levent Kaya Kur'an Kursu Öğreticilerinin Ses Eğitimi Farkındalıklarının ve İhtiyaçlarının Belirlenmesi: Haseki Örneği Identifying the Vocal Training Awareness and Needs of Qur'an Course Instructors: The Case of Haseki
1269-1294	Ramazan Doğanay Hanefî Hadis Anlayışı Çerçevesinde Merfû-Maktû İlişkisi-Ebû Yûsuf'un Kitâbü'l-Âsâr'ı Özelinde- The Relationship Between Marfû' and Maktû' Within the Framework of The Hanafî Hadith Conception - With Special Example of Abû Yûsuf's Kitâb al-Âthâr-
1295-1310	Yunus Abdurahimoğlu Tefsiru'l-Menar'da Münafık Tipolojisi The Typology of Hypocrisy in Tafsir al-Manar